

"Geleceğin Hayvanları" adlı ilginç kitap bizi, kurgu-paleontolojiye davet ediyor. Temel postülatı; İnsan, diğer bütün türlerin de çöküşüne neden olarak yok olmuştur. Bugün aşağı türler olarak kabul edilen türler gelişmektedir. Paleontoloji eğitimi görmüş Dougal Dixon, * insanlığın sona ermesinden 50 milyon sonra dünyada üreyecek faunayı bize tanıtıyor. Bunu da, evrim ve ekoloji yasalarına ilişkin bilimsel kesinlikten asla ayrılmadan yapıyor. Şimdi, Laprenil, Ganirat, Gigantilope Vortex, Croquemitaine ve Elongueil'lerin dünyasında ** gireceksiniz.

İnsanın Yok Oluşundan
50 Milyon Yıl Sonra :

GELECEĞİN HAYVANLARI

Dominique LEGLU

Gelecekte yolculuk yapan siz, orada insanlığı bulmaya çalışmayınız. O, artık yok olmuştur. Dünyayı değiştirmek ve kullanmak isterken başarısızlığa uğramıştır. İnsan, ya kendine ya da kendi dışındakilere uyum sağlamayı öğrenememiş, sonuç kaynakların tükenmesi, iç çekişmeler ve sosyo-ekonomik yapının zincirleme çöküşü olmuştur.

Bu, kaynakları kötüye kullanıcı akıllı memelinin grurla, antropozoik olarak adlandırdığı çağın sonudur. Artık, yaşam macerası yeniden başlayabilir sıçrama yapabilir.

Çıkış noktasına insanın yok oluşunu koyalım ve ne olduğunu görmeğe çalışalım. Hemen belirtelim ki, insan, özellikle büyük vahşi faunada bir çok türleri sona erdirmiş ve onun düşüşü, kendine yakın, orman kanunlarına karşı koyamayan, evcil hayvanların da sonu olmuştur.

* Yukarıdaki resimde bir Flore ile birlikte görülen genç adam, "Geleceğin hayvanları" kitabının yazarı Dougal Dixon'dur Dixon, İskoçyalı ve 34 yaşındadır, Saint-Andren Üniversitesinden Jeoloji ve paleontoloji diploması almıştır.

** Bunlar gelecekte var olacakları düşünülen hayvan isimleri olduğundan, Türkçeleri yoktur. Yazı içinde de sık sık geçmektedir.

Dünya değişmiş, yaşam değişmiştir. Bütün bunlar nasıl olmuştur

Böyle bir geleceği, gerçekleşmeden düşlemek için, biraz paleontoloji (geçmişteki varlıkları inceleyen bilim) bilmek gerekir. Paleontoloji, evrimin kendi mekanizmalarını ortaya çıkarır. İnsanın olmadığı varsayımına dayanarak geleceğin hayvanlarının ne olabileceğini, kurgu bilim olarak düşleyebilmek için evrim mekanizmalarını gelecek milyonlarca yıl boyunca çalıştırmak gerekir. İşte, Dougal Dixon, 50 milyon yıl içine yerleşip ne olduğuna bakarak ve açıklayarak geleceğin paleontolojisini denemiştir.

Kıtaların yer değiştirmeleri sürmüş, Antropozoikten 50 milyon yıl sonra Afrika, Avrasya, Kuzey Amerika ve Avustralya büyük kuzey kıtasını oluşturmak için birbirleriyle kaynaşmışlardır. Güney Amerika, yeniden Amerika kıtasından ayrılmış, yeni adalar türemiştir. Fauna (hayvan topluluğu) değişmiştir. İnsanın yok oluşunun ve ona bağlı olayların yarattığı boşluk başlıca omurgalı türlerde, (balıklar, memeliler, sürüngenler, kuşlar), yeni yaratıkların ortaya çıkmasını hızlandırmıştır.

Flora : çiçeğe benzer renkli kulakları ile tuzağa düşürdüğü böceklerle beslenir

Croquemitaire:
Kheiroptera adalarında yaşar. Yarasaların soyundandır. Bütün hayvanlara saldırırlar.

Dougal Dixon tarafından geliştirilen kurgu zooloji, bu egemen türlerin yok oluşu üzerine oturur. Egemen türlerin yok oluşu, bu zamana kadar az çok gelebilmiş alt türlerin dünyayı sürekli olarak ele geçirmelerine yol açmıştır. 3. çağın başlangıcında birçok sürüngenin ortadan kalkması, şimdiye kadar insana yararlı yaratık olan bazı memelilerin çoğalmasına ve başkalaşmasına yolaçmıştır

İnsanların tavşan dedikleri, üretken ve çok iyi uyum sağlamış küçük kemirici çarpıcı bir örnektir. Evcil tırnaklılar (inek, keçi, koyun, at ve öküz), insandan sonra yaşayamamıştı. Barınakları bozulan geyikgiller de yok olmuştur. Böylece tavşan başıboş kalır ve terkedilmiş bütün ekolojik boşlukların sahibi olur, çoğalır, gelişir ve başkalaşır. Ona, Kuzey Rusya ve Sibiryadan Çöllere ve tropik ormanlara kadar her yerde

rastlamak mümkündür. Tavşan, büyümüş, oyuklar üzerine tünemiş, atalarının kulaklarının özelliğini sürdürerek, altın renkli Laprenil haline gelmiştir. Örnek olarak tüylü Laprenil'i sayabiliriz. Vücudu sağlam ve yağlıdır. Tundralarda ve Kuzey Rusya ile Sibiryaya da yaşar kalın, tüylü bir postu vardır ve kışın beyazlaşır.

Aynı zaman içinde ,eskî et oburlar kaybolmuştur. Kurtlar, aslanlar, gellincikler ortadan kalkmıştır. Pekî bunların yerini kim almıştır? Tabii ki fareler. İnsan zamanında bile tam formunda olan, her ortama yüksek uyum sağlayan ve herşeyle beslenebilen bu kemirciler ılıman iklimlerin büyük talancıları olmuşlardır. Artık onlar, Levrat, Vulperine, Viverine veya Conirat adlarını almışlardır. Conirat'lar çok büyük farelerdir. Köpeğe benzerler. Sürüler halinde avlanır ve korkunç dişleriyle büyük et oburları adeta yırtarlar. Örneğin: Laprenil'ler.

Bir gruptan diğerine iskeletlerin gelişmesi çok açıktır. Laprenil'lerde de bu böyledir. Tavşanın sıçramaya uyumlu yatay, ilkel ayağı, koşucu Laprenil'lerde dijital pral paradijite (parmakları üzerinde yürüyen hayvanlar) tırnaklara dönüşmüştür. Avcı farelerde kesici ve öğütücü dişler yavaş yavaş et obur rejimine uygun olarak sırasıyla delici ve kesici diş şeklini almıştır.

Bir ekolojik boşluk açılınca, bir türün gelişmesini sağlayan doğal mekanizmaları hatırlamak gerekir. Antarktik Okyanus tarafından başlayalım. Senozoik Balinalar, insan zamanında ortadan kalkmışlardır. Onların yerini, dünyanın en büyük hayvanı olan Vortex'ler almıştır. Fûze biçimli uzamış ve boyunsuz vücudu, güçlü, yassı yüzme kuyruğu ve yan denge yüzgeçleri ile, şekil olarak su yaşamı gelişmelerine tam bir şekilde uyumuştur. Vortex'lerin ataları pengmenlerdir. Pengmenler, üreme dışında, tümüyle suda yaşayan canlılara dönüşmüşlerdir. Balinaların yok oluştundan kısa bir zaman sonra, bir pengmen cinsi, ororivipar (yumurtaları ana karnında açılan tür) olmuştur. Dişi, tek yumurtasını açılıncaya kadar vücudunun içinde saklar, açılma deniz içinde olur ve yavru suda doğar. Böylece son dünya bağından da kurtulan tür, tümüyle suda yaşar.

Diğer yandan, soyunu sürdüren memellilerin en küçüğü vardır. Adı patineur. Bataklıklerde yaşar, ilkel sivrisicanın soyundandır. Çok ince ve hafif vücudunun ağırlığı, suyun yüzeyel gerilimi, ayaklar ve destekleyici kuyruğu ile, su yüzünde taşınabilir. Kuyruğunda ıslanmaz kıllar vardır.

Filler, savanda güçlükle yaşamaktadırlar. İnsan onlara çok yardım etmiştir. Ekolojik boşluk, çabucak Gigantilope'lar tarafından ele ge-

Yüzücü maymun: Tropikal tatlı sularda yaşayan bir dört ellidir. Balıkla beslenir kurbağa gibi yüzer.

çirilir. Bunlar, Antilopların soyundandır ve on ton kadar ağırlıkları vardır.

Bazı gerçekten olağan dışı durumlara, ilgisiz kalamayız. Tektonik taLakalar arasındaki temas bölgeleri boyunca ya da sıcak noktalar düzeyindeki bir tabakanın merkezinde oluşmuş volkanik adaları örnek alalım. Bir sıcak noktanın, Pasifik Okyanusunun merkezinde, Kheroptera adalarını oluşturmak üzere olduğunu görürüz. Bu adalarda garip bir topluluk hüküm sürmektedir. Gece avlanan korkunç Croqnemitaire dallara asılı olarak yaşayan kumaz Shulloth başını süsleyen çiçek biçimindeki organlarındaki salgıları ile böcekleri kendine çeken garip Flore.

Bütün bu hayvanlar yarasa soyundan gelirler: Croqnemitaire bütün bu adaları hakimiyeti altına alacak, bütün ekolojik boşluklara yerleşecektir. Dixon'un eserinin, geçmişe uzanan bir çeşit katmanları silsilen oluşturduğuna inanıyoruz. Kitapta hayvanlar, çirkin, acayip, kaba, atik, bön, korkutucu, makul gibi sıfatlarla tanıtılıyor. Bunun anlamını anlıyoruz: Burada niçin bir boynuz çıkmış, şurada bir ayak değişmiştir. Niçin Distartérops'un sadece ön sol yüzgecinde tırnak vardır; niçin tüylü Gigantilope'un buldozer kepçesi gibi, büyük boynuzları vardır ve niçin Cornicéphale, Casque veya Lacustre'lerde boynuzlar bütün burunu örtecek şekilde gelişmiştir.

İnsan kendi kendine sorabilir. Niçin böcek ve suda yaşayan hayvan az? Dixon, 50 milyon yıl sonrasını bilinçli olarak seçtiğini söylüyor. O'na göre, bu zaman aralığında, böcek ve su da yaşayan hayvanlar, değişime uğrayacak süreyi bulamamıştır.

Bazı çıkış varsayımlarını da tartışmak mümkündür; bütün çatal tırnaklı ve kedigillerin yokoluşu gibi. Paleontolog Leonard Ginsbourg diyor ki: "Bazı sağlam dağ inekleri yaşamlarını sürdürebilir. Aynı şekilde kedileri de serbest bırakın, onlardan çok kısa sürede kaplanlar türeyecektir."

İnsan tarafından serbest bırakılan ekolojik boşluk hakkında da soru sorabiliriz. İnsan yok olduğunda, maymunlar yaşamlarını devam ettirdikleri halde, nasıl oluyor da düşünen bir varlık şeklinde gelişmiyorlar? Hiç bir yerde alet yapan iki ayaklı yeniden görünmüyor? Bu belki garip olurdu. Fakat Dougal Dixon, 50 milyon yıl bunun için yeterli değil diyor. Daha sonra belki.

Sonuçta, temel postülat hakkında soru sorabiliriz; insanın yokoluşu. Bu başlangıç verisinden başka bir şey değildir. Ancak çok ilginç ve açıklayıcı görünüyor. İnsanın zekasından ve yapaylıklarından kurtulmuş, tekrar doğallığını kazanmış bir dünyada evrimin nasıl olabileceğini

Gigantilop: (sağdaki) Filler yokolduktan sonra gelişmiştir. 10 ton kadar ağırlıkları vardır. Yaprak, ot ve köklerle beslenirler. Tetraceros (solda): Eski gergedanın hemen hemen bir benzeridir.

anlamamıza olanak sağlıyor. Kötümserliğin yansıması hiç bir şekilde söz konusu değil.

Bilimsel katılığı tam koruyarak Dixon, biraz eğlenmenin mümkün olduğunu gözönünde bulunduruyor. Eseri tanıtan Desmond Morris'in deyişiyle, bu canlı hayalgücü ile katı bilimsel disiplin arasındaki denge, "geleceğin hayvanlarının" yaşamını inandırıcı kılıyor. Kurgu bilimin gülünç canavarlarından çok üstün ve herşeye karşın, zoolog ve paleontologlarımızın incelediklerinden pek farklı değil.

SCIENCES et AVENIR'den
Çeviren: Taner YÜCEL